

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๖

มหาเหตุอยู่ที่จิต

ทองคำคราวนี้รู้สึกจะพอสมควรนะ สมเหตุสมผลกับที่ว่าคราวนี้ต้องเน้นหนัก คือ เน้นหนักคราวนี้เพื่อข้างหน้า ถ้าไม่หนักคราวนี้ข้างหน้าจะหนัก สำหรับดอลลาร์ไม่เท่าไร สะเปะสะปะไปก่อน ส่วนทองคำนี้ปึกลงๆ เรื่อย เงินสดมีเท่าไรๆ ที่หมุนมาจากที่ไหนๆ เข้าบัญชีๆ เราหมุนออกๆ เพื่อทองคำ ที่โอนมาจากที่ไหนๆ เข้าบัญชีๆ เราก็เอาออกจาก บัญชีซื้อทองคำๆ เร่ง ระยะนี้เร่งมากทองคำ เงินสดนี้พอได้มาปั๊บเร่งออกๆ หาทองคำๆ เลย ทองคำอยู่ในคลังหลวงเวลานี้ ๖,๗๐๐ กิโล สำหรับดอลลาร์ได้ ๘,๒๕๕,๘๑๙ ดอลลาร์ ที่เข้าแล้ว ๘ ล้านเต็ม ส่วนทองคำได้ทั้งหมด ๗,๒๙๘ กิโล

ให้พากันดูจิตใจให้มากนะพี่น้องทั้งหลาย หลักใหญ่ที่จะท่องเที่ยวอยู่ในวัฏสงสารนี้ คือใจ สิ่งเหล่านี้ไม่ได้ท่องเที่ยว ร่างกายไม่ได้ไป พอจิตออกนี้ปั๊บก็ลงธาตุเดิมของมัน นี้เป็นส่วนผสม มีจิตมาเป็นเจ้าของอยู่นี้ก็เรียกว่าสัตว์ว่าบุคคล พออันนี้ออกแล้วอันนี้จะ สลายลงตามธาตุเดิม ไม่มีอะไรจะหมุนต่อไปละ เขาหมุนลงธาตุเดิมของเขาแล้วก็อยู่ ส่วน จิตนี้หมุนตลอด หมุนด้วยอำนาจแห่งกรรมดีกรรมชั่ว จิตนี้พาไป ดีชั่วพาไปสูงและต่ำไป ตลอดนะ เพราะฉะนั้นจึงให้มองดูใจนะ เรื่อยามองดูแต่สิ่งภายนอก ลืมใจที่จะ สมบุกสมบัน ไม่เหลียวแลไม่ได้นะ เหล่านี้ไม่ไปไหนนะ ใครมีกองเท่าภูเขาที่เท่านั้นแหละ เวลาตายแล้วร่างกายก็ทิ้งอยู่นี้ อันนั้นสมบัติเท่าภูเขาที่ทิ้งอยู่นั้น ให้เรารู้จักประมาณในการ รับผิดชอบตัวเรา ทั้งร่างกายและจิตใจ

รับผิดชอบร่างกายเราก็วิ่งเต้นขวนขวาย เราอยู่อย่างนี้ก็ต้องวิ่งเต้นด้วยกันทุกคน แต่อย่าวิ่งเต้นจนลืมนื้อลืมตัวกับสิ่งภายนอกโดยถ่ายเดียวโดยไม่เหลียวแลดูใจเลยนี้เสีย มากนะ ให้ดูทั้งสอง ที่หนักมากก็คือดูจิตนี้แหละสำคัญ ตัวนี้จะพาไป ตัวนี้จะพาให้พ้นทุกข์ ตัวนี้จะพาให้จม อันนี้เราอาศัยเขาชั่วคราวระยะ ชีวิตของเรามีอยู่เท่านั้นก็อาศัยเขาไปๆ ให้ เรากำหนดไว้อย่างนี้ทุกคนๆ ปฏิบัติต่อตัวเองต้องให้รู้ทั้งส่วนวัตถุและนามธรรมคือจิตใจ วัตถุได้แก่ร่างกาย อะไรควรแก่ร่างกาย อาหารการบริโภค ที่อยู่ที่อาศัย ต้องหามาด้วยกัน เป็นความจำเป็นในระยะที่มีชีวิตอยู่นี้ ต้องหาด้วยกันทุกคน ให้ทราบ แล้วเรื่องของจิตใจที่ จะหมุนตัวตลอดเวลา นี้ให้ทราบอันนี้มากเป็นพิเศษ

ยิ่งจวนจะตายเท่าไรเรารีบเปิดออกๆ เต็มใจเราตายแล้วไม่ใช่คุย จะไม่มีใครพูดอย่างนี้อย่างง่าย ๆ นะไม่ใช่เล่น ๆ นี่ตามติดจิตมาตั้งแต่จิตเริ่มเป็นสมาธิ เริ่มรู้ว่า อ้อ จิตเป็นอย่างไร ร่างกายเป็นอย่างไร นั่นคือจิตอยู่ภายใน จิตเป็นสมาธิคือสงบตัวเข้ามา มาเป็นผู้รู้เด่นอยู่ท่ามกลางอก ไม่ได้อยู่นะข้างบนข้างล่าง อยู่ท่ามกลางอก สงบแล้วก็ยังผ่องใสสว่างตามชั้นของจิต พอจิตเริ่มสงบเข้าไปก็เริ่มมีความเย็นใจสบายใจ นี่เรียกว่าธรรมเริ่มครองใจแล้วนะ สงบมากเดี๋ยวก็เกิดความผ่องใสขึ้นมา จากนั้นก็เป็นความแปลกประหลาดอัศจรรย์ขึ้นมาตามขั้นของธรรมที่มีในจิต นี่แหละได้ติดตามได้เริ่มทราบเรื่องจิตมาตั้งแต่จิตเป็นสมาธิ จิตอยู่ภายในร่างกาย อยู่กับกายก็ตามแต่ไม่ใช่ร่างกาย รู้ได้ชัดเลย อ้อ นี่จิตเป็นอย่างไร ส่วนนั้นเป็นส่วนร่างกาย เพียงขั้นนี้ก็เริ่มรู้จิตแล้ว แต่ก่อนไม่รู้ เป็นอันเดียวกันหมดเลย หมดยังร่างเรานี้ความรู้นี้เต็มตัว ออกไปทางไหนสัมผัสรู้ๆ กระแสของจิตออกมา มันก็รู้ละซี

เวลาจิตเข้าเป็นตัวของตัวเองตามขั้นตามภูมิแล้ว กระแสของจิตออกมาทั้งนั้น อะไรสัมผัสสปีบกระแสของจิตออกมาตามประสาทส่วนต่างๆ ตา หู จมูก ลิ้น กาย มีความรู้แทรกเข้ามาเป็นเจ้าของๆ ตาเพื่อดู หูเพื่อฟัง นี่เป็นเครื่องมือประสาทส่วนต่างๆ ที่นี้เวลาจิตละเอียดเข้าไปๆ นี่ยิ่งละเอียด ส่วนร่างกายยังเป็นฝักเป็นฝ่ายเข้าไปเลย เป็นหลักธรรมชาติไม่ต้องไปถามใครนะ หากรู้อยู่ในตัวเองๆ ไม่ต้องไปถามใคร พอจิตเป็นสมาธิสงบแล้ว สว่างใสเต็มตัวของสมาธิเท่านี้ก็มีความอัศจรรย์อันหนึ่ง ร่างกายรู้ชัดเจนเลย ว่าไม่ใช่อันเดียวกัน นี่ละมันรู้ชัดอย่างนี้ ชัดเจนในขั้นสมาธินะ ที่นี้พอก้าวขึ้นสู่ขั้นปัญญา ปัญญาจะบุกเบิกเพิกถอนสิ่งที่หยาบ สิ่งที่ควรแก่ปัญญาออกเรื่อย ๆ ๆ ๆ ที่นี้ยิ่งแหลมยิ่งคมเข้าไป ส่วนใดส่วนหยาบ ส่วนกลาง ส่วนละเอียด จิตจะรู้ว่าสิ่งเหล่านั้นจะรู้ว่าเป็นส่วนเหล่านั้น ไม่ใช่อันเดียวกับจิต ที่นี้ยิ่งแยกออกเรื่อยนะ แยกเรื่อย ๆ

นี่ละที่ว่าตัวก้าวเดินคือตัวจิต มันแยกออก ๆ อยู่ที่ไหนมันจะเป็นของมัน แยกของมันออกเรื่อย ๆ ละเอียดล่อเข้าไป ๆ จนกระทั่งมันหมดส่วนร่างกาย ร่างกายนี้หมดความยึดมั่นถือมั่น คือที่ว่าร่างกายไม่ใช่เราในขั้นสมาธินี้ ไม่ใช่เราก็จริงแต่ยังยึดอยู่นะ ไม่ได้หมายถึงว่าไม่ยึดนะ รู้เฉย ๆ ว่าร่างกายนี้ไม่ใช่จิต จิตไม่ใช่ร่างกาย แต่ยังยึดกันอยู่ หากรู้ว่าเป็นคนละส่วน ที่นี้พอก้าวเข้าสู่ปัญญา ขั้นของร่างกายนี้หมดปัญหาไปด้วยการพิจารณา ที่นี้ไม่ยึดร่างกาย หมดปัญหา การพิจารณาเรื่องอสุภะอสุภัง ทุกข์ อนิจจัง อนตตา หมดไปตาม ๆ กันกับคำว่าไม่ยึด พอพอแล้วมันก็ปล่อย

จากนั้นก็เป็นนามธรรม นามธรรมคือพวก เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ อันนี้เกี่ยวกับจิตล้วนๆ ร่างกายไม่เกี่ยว การพิจารณาเรื่องเหล่านี้หมดปัญหาไป พิจารณาร่างกาย เรื่องความเกิดความตายของร่างกายนี้หมดปัญหา มันจะไปเห็นความเกิดความดับของขั้นทั้งสี่ เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ไม่เรียกว่าเกิดว่าตาย เรียกว่าเกิดว่าดับ ส่วนร่างกายนี้ว่าเกิดว่าตาย มันหยาบ พอเข้าไปถึงนั้นแล้วว่าเกิดว่าดับ เกิดมาจากไหน แล้วไปอยู่ยังไร มันจะวิ่งเข้าถึงจิต ๆ นั้นละรังใหญ่ของภพ เวลาเราตัดทางเดินอันหยาบนี้ออกแล้ว ทางเดินอันหยาบคือร่างกายนี้ มันพาให้สัตว์ที่ติดยึดอยู่ในร่างกายนี้พาให้สัตว์เกิดสัตว์ตาย หมุนตลอดเวลา เต็มตัว ๆ

พอจิตถอนออกจากร่างกายแล้ว ก็ยังเหลือตั้งแต่ เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ นี้เข้าขั้นปล่อยกายแล้ว จนกระทั่งปล่อยกายแล้ว ที่นี้คำว่าเกิดว่าตายก็หายไป เหลือแต่ความเกิด ความดับของจิต มันตามเข้าไปๆ จิตดวงนี้เป็นพื้นฐานนะ เป็นแก่นอยู่นั่นเลย นี่ที่ว่าจิตไม่สูญ มันเด่นของมันอยู่ในนั้น ยิ่งเปิดอะไรออกแล้วยิ่งเห็นจิตนี้เด่น ๆ ๆ ตัวท่องเที่ยวตัวนี้เด่น พอออกจากร่างกายมันจะไปเลย อำนาจแห่งความดีก็พุ่งเลย อำนาจแห่งความชั่วก็พุ่งลงทางความดีพุ่งขึ้น

พอเข้าไปถึงขั้นนั้นมันจะดับภพดับชาติ มันไม่มีทางเดิน คืออวิชชาปจฺจุยา สงฺขารา นั้นตัวใหญ่ของภพของชาติ อยู่ไหนหมด มันอาศัยร่างกายเป็นทางเดิน เป็นเครื่องมือทุกอย่างทุกอย่าง พออันนี้ถูกตัดลงไป ส่วนกายถูกตัดลงไปๆ ก็ยังเหลือแต่นามธรรม มันก็เกิดก็ดับ มันก็ใช้ของมันอย่างนี้ แล้วถูกตัดเข้าไปๆ จนกระทั่งไปถึงตัวมัน พอถึงตัวแล้วพังลงเลย ตัวนั้นขาดสะบั้นลงไปเท่านั้น อวิชชาปจฺจุยา สงฺขารา ขาดสะบั้น พออวิชชาขาดสะบั้น ภพชาติขาดสะบั้นไปพร้อมกันไม่มีอะไรเหลือ ที่จะไปเกิดในภพนั้นภพนี้สูงๆ ต่ำๆ ลุ่มๆ ดอนๆ หมดปัญหาโดยประการทั้งปวง จากอวิชชาพาให้หมุนตัวเดียวเท่านั้นดับลง ไม่มีอะไรเหลือเลย นั่นละท่านว่า จิตดวงนี้เป็นธรรมชาติแล้ว สูญได้ยังไง แต่ไม่ท่องเที่ยวที่ไหน เป็นธรรมชาติเลิศเลอสุดยอด อยู่จุดนี้นะ

นี่ที่ท่านว่านิพพานๆ ธรรมชาตินี้พอตัวแล้ว สุดยอด เรื่องอดีตอนาคตไม่มี เคยเกิดมายังไงๆ จะไปเป็นอารมณ์กับการเกิดก็ไม่มี แล้วการเกิดการตายข้างหน้าเป็นยังไงอีก อารมณ์ก็ไม่มี ปัจจุบันก็ไม่มี ทั้งสามนี้เป็นสมมุติ ธรรมชาตินั้นไม่ใช่สมมุติ ผ่านไปหมดแล้ว ธรรมชาตินี้ท่านว่านิพพานเที่ยง ที่นี้จิตดวงนี้ตั้งแต่บัดนั้นตลอดเลยที่นี้จะอนันตกาล เรียกว่าหมดทุกข์โดยสิ้นเชิงตลอดไปเลย ท่านจึงเรียกว่านิพพานเที่ยง โลกสังสารจะมีความทุกข์ความลำบากลำบาก หมุนไปด้วยอำนาจวัฏจักรคืออวิชชาพาให้เป็นไป

มากนักน้อยเพียงไร มันก็เป็นเรื่องวัฏจักรของบุคคลที่มีกิเลส มันก็ต้องหมุนไปอย่างนี้ ส่วน
 ธรรมชาติอันนั้นพ้นไปแล้วไม่มีอะไรหมุน

นี่พระพุทธเจ้าที่พ้นไปโดยสิ้นเชิง และพ้นไปตลอดกาล กับเห็นพวกเราทั้งหลาย
 เกิดแก่เจ็บตาย หมุนไปเวียนมา สูงๆ ต่ำๆ ลุ่มๆ ดอนๆ ไม่มีต้นแล้วยังไม่แล้ว ยังไม่มี
 ปลายอีกว่าจะไปยุติเมื่อไรไม่มี อันนี้ท่านจึงสลดสังเวชเอามากทีเดียว จึงท้อพระทัย เพราะ
 กิเลสตัวสำคัญ ธรรมชาติไม่มีอะไรเกินกิเลส ในวงวัฏจักรนี้กิเลสเป็นผู้มีอำนาจ กิเลสออกช่อง
 ไหนพอใจทั้งนั้นๆ เพราะฉะนั้นสัตว์โลกจึงเพลินอยู่กับกิเลส ไม่อยากหลุดพ้นออกจาก
 ทุกข์ เพราะมันมีกำลังมาก ถ้าไม่มีธรรมแทรกเข้ามาบิ๊บบอย่างนี้แล้ว กิเลสมันจะเอาให้จม
 อยู่นี้ตลอดไปไม่มีเงื่อนต้นเงื่อนปลาย เพราะธรรมชาติมันมากล่อมไปได้หมด โกรธแค้นให้
 เขามันก็ยังพอใจโกรธจะว่าไง อะไรถ้าลงกิเลสได้แทรกแล้วพอใจทั้งนั้นๆ พอธรรมแทรก
 เข้าไปบิ๊บบ ต่างกันแล้ว แยกกันออกแล้ว

ที่นี้พอจิตแยกจากสมมุติโดยสิ้นเชิงแล้วมันก็เห็นได้ชัดเจน แยกจากสมมุติก็คือถึง
 ชั้นบริสุทธิ์เต็มที่แล้ว หมดปัญหาโดยประการทั้งปวงไม่มีอะไรเหลือเลย นั่นละท่านว่า
 นิพพานเที่ยง ธรรมชาตินี้เลิศเลอ เลิศเลอสุดยอดอยู่ที่นั่น คือเลิศเลอนอกสมมุติ ไม่ได้อยู่
 ในวงสมมุติ ความสุขความทุกข์ทั้งหลายอยู่ในแดนสมมุติทั้งนั้น สุขอันนั้นท่านให้ชื่อ
 ว่าบรมสุข อันนี้ยังหยาบอยู่นะคำว่าบรมสุข ธรรมชาติอันแท้จริงยังเหนือนี้อีก แต่โลกเขามี
 สมมุติ ต้องตั้งชื่อว่าบรมสุข สุขอย่างยอดเยี่ยม นี่ยังหยาบอยู่นะ ธรรมชาติที่ทรงไว้ นั้น ดู
 ธรรมชาติที่ว่าบรมสุขนี้หยาบ อันนั้นเหนืออันนี้อีก พุดอะไรไม่ออกเลย พุดไม่ได้แต่
 เจ้าของไม่สงสัย แยกออกเป็นสมมุติแล้ว แยกออกมากน้อยเป็นสมมุติแล้ว ธรรมชาตินั้น
 พอตัวแล้ว ไม่ควรแยกไม่ต้องแยก พุดง่าย ๆ เอาอย่างนี้ดีกว่านะ คือไม่แยกเลย พอ
 ตลอดเวลา นี่ละธรรมชาติเลิศเลอ

ผู้ที่ถึงธรรมขั้นนี้แล้ว ต้องเป็นผู้ฝ่าฝืนกิเลส กิเลสนี้ตัวกล่อมมากที่สุด แหลมคม
 มาก อ้อยอิงมากทีเดียว เวลาผ่านไปแล้วถึงได้เห็นโทษของมัน ที่ว่าอ้อยอิงมากที่สุดนี้เอา
 ธรรมชาตินั้นดู มันเหมือนกับงูเห่างูจงอาง สามเหลี่ยม ใ้พวกที่ว่าอ้อยอิงนี้ นะ นอนคลอ
 เคลี้ยกันอยู่กับจงอางกับสามเหลี่ยมอย่างนี้ หลับครอก ๆ อ้อยอิงที่สุดนะ ที่นี้เวลาผ่านไป
 แล้วมันถึงรู้ ตั้งแต่ขั้นที่ท่านจะหลุดพ้น เช่นอย่างคว่ำใส่นิพพานที่ว่าหวุดหวิด ๆ นี้ท่านก็พอ
 ตัวแล้ว นั้นเห็นโทษกิเลสขนาดนั้นแล้ว คือดินนี้ไม่ใช่อะไร ดินจะหนีจากสามเหลี่ยมจงอาง
 นั้นเอง เข้าใจไหม นี่ที่ท่านหวุดหวิด ๆ ท่านบิ๊บบ ความเพียรไม่มีกลางวันกลางคืน คือเห็น
 คุณของธรรมนี้ก็เต็มหัวใจ แล้วเห็นโทษของตัวสามเหลี่ยมนี้ก็เต็มหัวใจ เมื่อทั้งสองอย่างนี้

เข้ามาเต็มหัวใจ ใจอยู่ได้ยังไง ใจจะออก ต้องติดที่เดียว ติดตลอดเวลาๆ การติดอันนี้จึงเรียกว่าความเพียร ถ้าว่าก็ว่าความเพียรเพื่อพ้นทุกข์ ความเพียรกล้า คือยังไม่พนักก็ว่าเพียรเพื่อพ้น ถ้าธรรมดาปรกตินี้จะเรียกว่าเพียรยังงี้ ก็มันหมุนตายอยู่แล้ว เข้าใจไหม มันเลยทุกอย่างแล้วจะไปเรียกอะไรว่าเพียรอีก จนได้รั้งเอาไว้ นี่มันหมุนขนาดนั้นนะ ถึงขนาดรั้งเอาไว้

แล้วไปถามใคร มันเป็นอยู่ในหัวใจนะ ถึงเวลามันเห็นโทษเห็นขนาดนั้น เห็นโทษของวิภูวน เห็นโทษแห่งความเกิดแก่เจ็บตายที่กลมกลืนไปกับทุกข์ทั้งหลายนี้ท่านเห็นขนาดนั้น เห็นเองนี่นะถึงขั้นเห็นแล้ว หมุนตัวๆ ง่ายๆ เลย ที่นี้เวลาถึงนั้นแล้วจึงมามองดูอันนี้ ท่านจึงท้อพระทัยไม่อยากสั่งสอนสัตว์โลก คือประหนึ่งว่าสุตวิสัยที่จะมีใครเชื่อถือและตะเกียกตะกายไปด้วยได้ว่างั้นเถอะ แต่มาพิจารณานี้มี แน่ ส่วนที่จะตะเกียกตะกายไปยังมี ไม่ใช่มีดีไปเสียหมด ที่แทรกอยู่ในนั้นยังมี ดังที่เคยเทียบให้ฟัง ภูเขาทั้งลูกมองไปมีดีต่อมีแต่หินผาหน้าไม้หาสาระไม่ได้ก็ท้อใจซี ที่นี้เวลาดูเข้าจริง ๆ ภูเขาลูกนี้มันจะมีตั้งแต่หินผาหน้าไม้ที่ไร้สาระอย่างเดียวเหอ แร่ธาตุต่างๆ ที่มีค่ามีคุณไม่มีบ้างเหออยู่ในภูเขานี้พิจารณาเข้าไป มี นั่น แร่นั่นแร่นี้ แร่ตะกั่ว แร่ดีบุก แร่อะไรจนถึงแร่ทองคำ เพชรพลอยอะไรมีอยู่ในภูเขาลูกนี้ ไม่มากก็มี

คือคนดีมีอยู่ในคนมีด่าทั้งหลาย อยู่ในคนชั่วทั้งหลายมีอยู่ แต่ไม่มาก จึงเทียบได้ว่าชนโคกับเขาโค มีอยู่แต่ขนาดเขาโค จะว่าไม่มีไม่ได้ ก็เขาโคมันมีอยู่นี้ นอกนั้นเป็นชนโคๆ ไป เอาเขาโคนี้แหละออก เขาโคมีเท่าไรเอาออกหมด นี่ละท่านท้อพระทัย เวลาพิจารณาไปเห็นก็ต้องทนมานสั่งสอนสัตว์โลกเพราะมีอยู่ ตรัสรู้มาเพื่อสั่งสอนสัตว์โลก จะไปไหนไม่สั่งสอน ค่อยเขี่ยขุดค้นดูด้วยพระญาณหยั่งทราบ เห็นว่า อ้อ มี ท่านถึงได้เอาละที่นี้ผู้ที่รออยู่ก็มี เหมือนอย่างสัตว์ที่อยู่ปากคอก เช่น วัวมันอยู่ปากคอกรอที่จะออกออกก็มี มันป็นอยู่แล้วมันจะออกก็มี พอเปิดประตูคอกปับผิงเลย ๆ นี่ผู้มีอุปนิสัยแก่กล้า

ในระยะเวลาที่พระพุทธเจ้ามาตรัสรู้นั้น ผู้มีอุปนิสัยที่รออยู่ปากคอกมีมากต่อมาก เพราะฉะนั้นเวลาตรัสรู้ผิงถึงได้ไหลกันออกๆ เป็นชั้น ๆ ไหลกันออกแล้วก็หมุนกันออก ไหลกันออกหมุนกันออก ตัวอยู่ที่กลางคอกก็ทั้งจะไปข้างหน้า ทั้งจะมาข้างหลัง ท่านบอกว่าพวกเนยยะ พวกนี้ทั้งจะไปทั้งจะมา สู้กัน คือเรานี่ต้องประกอบความพากเพียรสู้กับกิเลส มีแพ้มชีชนะอยู่นั้น ทั้งจะขึ้นทั้งจะลงเข้าใจไหม นี่ละเอาตรงนี้ปัจจุบันเรา คือจิตเรานั้นก็เป็นอย่างนั้นจริง ๆ ในขั้นนี้มันเป็นอย่างนั้น ขั้นนั้นเป็นอย่างนั้น ขั้นที่มันไม่เอาไหนเลยก็มี

ที่แรกชวนไปวัดไปว้ายโกรธให้เขา ฟังซิ อย่างโยมคนหนึ่งที่อยู่จันทเราไม่ลืมนะ แกมาเล่าให้ฟัง โอ้ย แกโมโหให้แก แกโมโหจริง ๆ เราดู โมโหให้ตัวของแกเอง เวลาจิตของแกสว่างามส่องใสขึ้นมาแล้ว แกจึงเห็นโทษของแก เขาเดินผ่านมาบ้าน ว้างนั้นนะ เขาจะไปวัด เขาก็ชวนไปวัด อู๊ย เคียดแค้นให้เขาเลยเชียว เคียดแค้นจริง ๆ เหมือนอย่างว่าเป็นคู่กรรมคู่เวรให้เขา ถ้าหากว่าเป็นอย่างอื่นตามฆ่า แกว้างนั้นนะ ถ้าเป็นอย่างอื่นให้เคียดแค้นอย่างนี้แล้วตามฆ่าเลย แต่ที่เขาชวนไปวัด มันอะไรก็เขาชวนไปวัด แล้วไปเคียดไปโกรธให้เขาทำไม เราไม่ไปเขาก็ไม่ได้บังคับบัญชา ทำไมจึงไปโกรธให้เขา

พูดแล้วดูลักษณะของแกนี้ แหม แกโมโหให้แคะ นี่จิตเวลามันหนา มันหนาอย่างนั้นนะ จิตดวงนั้นนะ แกว้างนั้น แกพูดอย่างชัดเจน ทีนี้เวลาเห็นครูบาอาจารย์มาก็สนใจอยากฟังอรรถฟังธรรมท่าน ครั้นได้ฟังอรรถฟังธรรมท่านแสดง ก็พระกรรมฐานนี้ ฟังธรรมรู้สึกว่ามีคติภายในจิตใจ ไปทำการงานคิดถึงอรรถถึงธรรมขึ้นมาแล้วอยากภาวนา ทีนี้เวลาภาวนามันก็เป็นละชิ จิตของแกสว่างไสว มองเห็นใจคนอื่น พอพูดอย่างนี้ก็เคยพูดให้ฟังแล้วไม่ใช่เหรอ ท่านสิ่งทองกับเรานั่งอยู่ด้วยกัน ท่านสิ่งทองเป็นพระขี้ต้อ แกก็นั่งอยู่นี้คุยกัน

ครั้นเวลาเราไปนั้นแกสั่งลูกแกเลยละ สูอย่ามายุ่งกับกุนะ อย่ามาเป็นอารมณ์กับกุนี่ท่านอาจารย์มากุจะไปหาท่านอาจารย์ ถ้าท่านอาจารย์ไม่กลับเมื่อไรกุนอนินเลย สูไม่ต้องเป็นอารมณ์กับกุนะ สั่งแล้วมาเลย แล้วถ้าเราอยู่เท่าไรแกก็อยู่นั้นละ แกไม่ไป ทีนี้เวลาแกมาเล่าภาวนาให้ฟัง เรื่องจิตใจมันมองไปเห็นหมด นั่นเห็นไหมละ สว่างมาก จึงมาเห็นโทษของเจ้าของตอนนั้น แหม เวลามันมีดมีดจริง ๆ สาโหดจริง ๆ แกว่า เวลานี้ดูแล้วมันดูไม่ได้จิตดวงเดียวนะ พูดถึงเรื่องจิตใจของใครแกก็รู้ ๆ ท่านสิ่งทองก็ขี้ต้อปากเปราะ “แล้วจิตของอาตมาเป็นยังไง” ว้างนั้น “จิตของท่านยังไม่พ้น ผ่องใสดีแต่ยังไม่พ้น”

ไอ้เรามันก็ไม่มีอะไรเราไม่ถามอะไร “ไม่เหมือนจิตท่านอาจารย์” เนอะ แกรู้แล้วนะ “ไม่เหมือนจิตท่านอาจารย์ นี่พ้นหมดแล้ว” ทางนี้แฮะ ๆ ท่านสิ่งทอง ฟังซินะ เราก็มองว่า แกจะทายไม่ทายเราก็มองว่า ไม่มีใครจะรู้ยิ่งกว่าเรารู้เราอยู่แล้วใช้ไหม จำเป็นอะไรต้องให้คนอื่นมาทาย นี่แกทายก็ว่าตามเรื่องของแก แกพูดถึงว่า “ของท่านยังไม่พ้น แต่ก็ละเอียดยากแล้ว” แกว้างนั้นนะ “ละเอียดยากแล้วแต่ยังไม่พ้น ไม่เหมือนจิตท่านอาจารย์ท่านพ้นไปแล้ว” ว้างนั้นนะ แกตอบเองพูดเองของแก เราไม่เคยพูดอะไร เราเฉย ก็ใครจะไปรู้เรื่องเรายิ่งกว่าเรา ก็สอนแกใครเป็นคนสอนถ้าไม่ใช่เรา เนอะ ฟังเอาตรงนั้นซิ

นี่ละพูดถึงเรื่องจิตเวลามันหยาบเป็นอย่างนั้นนะ แกพูด โห เป็นลักษณะโมโหจริง ๆ นะ โมโหเคียดแค้นให้ตัวเอง จิตดวงนี้ละ เวลามันเป็นกิเลสประเภทหนึ่งมันก็รักก็ชอบ พอใจจะตามฆ่าเขาได้ ฟังซินะ พอธรรมจับเข้าปั๊บมันเห็นโทษเรื่องจะตามฆ่าเขา ตัวคนเดียวใจดวงเดียวนั้นแหละ นี่ละมันเปลี่ยนได้นะ ฝึกได้ เพราะฉะนั้นจึงพากันฝึกนะ อย่าปล่อยเลยตามเลย กิเลสจะไม่มีถอยตัวนะ เราอ่อนเมื่อไร กิเลสจะหนักเข้าทุกที เพราะกิเลสรออยู่ตลอดเวลา เราต้องได้หมุนของเราเรื่อย ๆ อย่าอ่อนข้อกับมัน

ทีนี้เวลาเราฝึกเข้าไป ๆ มันไม่ใช่จะลำบากลำบากนอนอยู่ตลอดเวลา นะการต่อสู้กับกิเลส เวลากิเลสหนามันก็หนัก ทีนี้สู้ไม่ถอย ๆ กิเลสก็ค่อยเบาลง ธรรมมีกำลังมากขึ้น ธรรมก็หนักขึ้น ๆ ต่อไปก็เบิกกว้าง ๆ อย่างที่ว่านิพพานอยู่ชั่วเอี่ยม ๆ เห็นไหม ไม่ได้หลับได้นอนเลย ฟังซิ มันเพลินขนาดนั้น ไม่หลับไม่นอน กลางวันกลางคืนมีแต่จะหมุนตลอดทำเดี่ยวเท่านั้น เห็นโทษมากไหมกิเลส เห็นโทษของกิเลส และเห็นคุณค่าของธรรมเห็นมากไหม เข้ากันเลย เพราะฉะนั้นมันถึงอยู่ไม่ได้

จึงได้เป็นห่วงพี่น้องทั้งหลาย เรามันจวนตายแล้วนะ ให้จำคำนี้ให้ดี คำนี้ไม่ใช่คำโกหก เป็นคำที่แน่นอนแม่นยำถอดออกจากหัวใจสอนท่านทั้งหลาย เราเป็นมาทุกอย่างแล้ว การสอนจึงไม่ผิดไป จึงให้พากันอุตสาหะพยายาม การภาวนา วิธีการใดที่จะเป็นความสะดวกสบายในจิตใจ ให้ถือความสะดวกในจิต การภาวนาสะดวกนั้นมากกว่าอย่างอื่นนะ สมมุติว่าเรานั่งมาก เดินมาก ยืนมาก ด้วยการพิจารณามีสติด้วยกัน ทางไหนมีผลมากกว่ากัน เข้าภาษานี้ท่านตั้งให้แล้วตั้งแต่ปู่ ย่า ตา ยาย โบราณเราว่ากิน ตั้งชื่อมาทำไม ต้องตั้งชื่อมาให้เรียกใช้ไหม เราว่ากินผิดไปไหน ปู่ย่าตายายบรรพบุรุษของเราตั้งมาให้แล้ว ให้กินให้นอน เรานี้ โอ้ย ให้กิเลสทำเป็นสวายเป็นงาม บ้าไปเลย รับประทานอย่างนั้นอย่างนี้ บ้าไปอย่างนี้ ปู่ย่าตายายเราตั้งมาแล้วว่ากิน ๆ นอนก็นอน ตรงไปตรงมา เราเอาชื่อของท่านที่ตั้งมาแล้วมาเรียกกันเป็นไร

สมมุติว่ากินมากเป็นยังงี้ กินน้อยเป็นยังงี้ และไม่กินเป็นยังงี้ ให้สังเกตตัวเอง วิธีการที่จะเอาจิตที่มีคุณค่ามาก เอาธรรมที่มีคุณค่ามากซึ่งถูกกิเลสมันปิดมันบังนี้ ต้องได้ใช้ความสังเกตนะ สิ่งเหล่านี้มีแต่กิเลสทั้งนั้นหว่านล้อมไว้หมด กินมากกิเลสชอบ นอนมาก กิเลสชอบ ชี้แจงมากกิเลสชอบ ธรรมไม่ชอบ เราจึงต้องเอาธรรมจับเข้าไป กินมากเป็นไร กินมากภาวนาไม่ดี แสดงว่าถ้ากินมากแล้วภาวนาอ่อน กิเลสเหยียบภาวนา เอ้า ถอยออก กินแต่น้อย อย่างนั้นเข้าใจไหมละ นอนมากนอนน้อย กิเลสมันเพิ่มเข้าไปเรื่อย ๆ เราไม่

เห็นนี่นะ บทเวลาปฏิบัติมันถึงรู้ เมื่อรู้แล้วก็ค่อยแก้กันไป เอาขนาดไหนพอดี สมมุติว่า ผ่อน เอ้าผ่อนแล้วภาวนา

หลักใหญ่ที่เราจะยึดได้คือสตินะ ถ้าสติลุ่มผล็อยๆ เดินจงกรมทั้งวันก็เดินเถอะไม่เกิดประโยชน์อะไร ถ้าลงสติตั้งไม่ได้ตั้งไม่ตีแล้ว ถ้าสติตั้งดีๆ อยู่อริยาบถไหนเป็นความเพียรทั้งนั้น ที่นี้สติจะดีนี้มันจะขึ้นอยู่กับร่างกายอ่อนนะ ถ้าร่างกายมีกำลังมันเสริมกิเลส ตัณหาขึ้น แล้วสติลุ่มผล็อยๆ พอผ่อนอาหารลงไปสติตั้งได้ๆ ผู้ที่ผาดโผนก็ผาดโผน ที่อยากได้ให้สมมักสมหมายก็อดนะ ไม่ต้องกินมันละ ฟัดกันเลย มันก็เคยเป็นมาแล้วถึงได้มาพูดเต็มปาก ครั้นเวลาอดมันก็จริง แต่มันจะตายชีร่างกาย ทางจิตนี้ดีดีๆ เราฝึกอย่างนั้นนะ

ตอนนี้เป็นอย่างนี้เอาเสียก่อน ทุกข์ก็ยอม เราอยู่ในบ้านในเรือนเราก็ผ่อนอยู่ตามกำลังของเพศของเรา เราไม่ได้ทำแบบพระก็ขอให้มันเป็นแบบลูกศิษย์มีครู จึงเรียกว่าแบบมีอารักขา มีการรับผิดชอบตัวเอง อย่าปล่อยเลยตามเลย ต้องการอะไรก็เอาตามเลยๆ เป็นกิเลสทั้งหมดแล้วจมนะ ให้ใช้ความพินิจพิจารณาทุกคนๆ นี้ละการฝึกจิต จิตเป็นของไม่ตาย เป็นสิ่งที่มีคุณค่ามหาศาลอยู่ที่จิต ถ้าได้รับการอบรมเหลือวแลจากเจ้าของแล้ว จะเห็นชัดเจนในตัวเองโดยไม่ต้องไปถามใคร นี้ละให้เราสังเกตดู ถ้าสติดีตรงไหนแล้วนั้นละวิธีการถูกแล้ว สติดีนี้วิธีการต่างๆ ถูกแล้ว ก็กับการเดินมากเดินน้อย นอนมากนอนน้อย กินมากกินน้อย อะไรที่ทำให้มีสติดีอันนั้นแหละดี ให้เลือกเอาอย่างนั้น ต่อไปก็ดีขึ้นๆ

ที่นี้พอจิตมีกำลังแล้วสิ่งเหล่านี้ไม่ผ่อนก็ดี แต่มีข้าต่างกันเท่านั้นเอง ที่จะให้เอนให้เอียงให้ลุ่มให้เหลว ไม่ลุ่ม จิตที่มีหลักแล้วไม่ลุ่ม แต่เวลาที่มีการเสริมเช่นอย่างเราเคยผ่อนอาหารมาอย่างไร เรามีหลักมีเกณฑ์ทางจิตใจแล้ว เราก็ผ่อนเราก็อดมันก็ยิ่งเร็วขึ้นๆ ถ้าหากว่าเราไม่ผ่อน มันไปได้ของมันอยู่ ให้ลุ่มเหลวไม่ลุ่มเหลว แต่มีข้าต่างกัน เน้มันต่างกันยังไงเราก็รู้ ที่นี้ใครอยากช้าละ ใครอยากจะกลิ้งไป มันก็ต้องเดินต้องวิ่งละซี อดหนา เข้าใจไหม มันก็ไปได้

เหล่านี้หลวงตาได้ทำมาหมดแล้ว เพราะฉะนั้นจึงกล้าพูดให้พี่น้องทั้งหลายฟังว่าการฝึกกรรมานนี้เราเรียกว่าหนักสุดยอดเราแล้วในชีวิตของเรา ก็เคยได้พูดให้ฟังแล้ว เพราะฉะนั้นเรื่องอะไรๆ พอแย็บออกมามันถึงรู้ทันที เพราะเราผ่านมาหมดแล้ว และสอนด้วยความถูกต้องแม่นยำไม่สงสัยเสียด้วยนะ แม่นยำๆ เพราะผ่านมาหมด ผิดก็เป็นครู ถูกก็เป็นครู เราผ่านมาหมดแล้ว ผู้ปฏิบัติทั้งหลายมาศึกษาอบรมกับเราเป็นยังไง พอแย็บออกมามันจะเข้าใจทันทีๆ ให้พากันอบรมนะ

จิตนี้สำคัญมาก ให้ดูเสมอกันนะ ทางส่วนวัตถุความเป็นอยู่ปุวย เราก็ปฏิบัติตั้งที่ เราเคย วิ่งเต้นชวนขาย ธาตุชั้นนี้มีความบกพร่องต้องการตลอดเวลา ต้องเฝ้ารักษา มัน เราก็ชวนขาย ที่นี้จิตเรียกร้องความช่วยเหลือจากเจ้าของอยู่นั้นได้ดูหรือยัง อันนี้ สำคัญมาก เรียกร้องไม่ใช่เรียกร้องธรรมดา ประหนึ่งว่านรกก็บอกมือหาเรา จิตใจเรายังไม่ขาดยังไม่ลง ทางนรกก็บอกมือหาเรา อันนี้เรียกร้องแล้วนะ แล้วทางสวรรค์ชั้นพรหม กระทั่งนิพพานก็บอกมือ เราจะไปทางไหน จะไปทางโน้นหรือจะไปทางนี้ เอา เราเป็นผู้ตัดสินใจ ตัดสินชี นั่นพิจารณาอย่างนั้น ดีชั่วอยู่กับตัวของเรา เหมือนหนึ่งว่าเรียกร้องเราอยู่ตลอดเวลา ถ้าเราไปทางชั่ว ทางชั่วดังไปเลย ถ้าเราไปทางดี ทางดีดังไปเลย จึงเรียกว่าดี และชั่วบอกมือคอยเราอยู่ตลอดเวลา จำเอานะ

วันนี้พูดเพียงเท่านั้นให้จำเอา เราเป็นห่วงในเรื่องการภาวนาของบรรดาลูกศิษย์ลูกหาที่มาอาศัย ให้ตั้งใจภาวนาเถอะ ขอให้จิตมีความสงบร่มเย็น อยู่ที่ไหนก็สบาย ๆ คนเรายังมีความสงบมาก เย็นมากเท่าไร จิตมีความสว่างส่องไสขึ้นเท่าไรยิ่งเรื่อย ๆ อยู่ไหนสบายหมด

โยม (กราบเรียนถามปัญหาภาวนา) หลวงตาขานูขออนุญาตกราบเรียนถามเรื่องภาวนาค่ะ

หลวงตา ถามอะไร เอ้า ว่ามา

โยม หนูภาวนาภาวนาโดยการที่ดูข้างในตลอดข้างในตลอดเวลา ตั้งแต่ตื่นจนหลับดู ความคิดดูอารมณ์ที่เกิดขึ้นทั้งดีทั้งไม่ดี และก็คอยใช้ธรรมะคอยใช้เหตุผลตามแก้ แล้วหนูก็พิจารณาคำสอนของพระพุทธเจ้าค่ะ แล้วหนูก็เชื่ออย่างเช่น ที่บอกว่าคนเราเป็นธาตุสี่ ดิน น้ำ ลม ไฟ ไม่ได้เป็นตัวเราคือหนูเชื่อในเหตุผล แต่ว่าบางทีเวลาอารมณ์อะไรต่าง ๆ เกิดขึ้น ความโกรธเกิดขึ้นพิจารณาความเชื่ออย่างเดียวกันมันไม่ทัน มันจับอารมณ์ต่าง ๆ ไม่ทัน หนูก็เลยใช้บังคับข้างใน ไม่ให้เคลื่อนไหว อย่างสมมุติพอหนูรู้ปุ๊บว่าความโกรธกำลังจะเกิด หนูจะบังคับข้างในให้อยู่นิ่ง ๆ ไม่ให้เคลื่อนไหว ไม่ว่าอารมณ์อะไรต่าง ๆ ทุกอย่างทั้งอารมณ์ดีใจ เสียใจ โกรธ คือหนูจะใช้บังคับข้างในให้นิ่งอยู่ตลอดเวลา คือว่าหนูเชื่อแล้ว ในเหตุผลต่าง ๆ แต่ว่าถ้าหากว่าปล่อยให้มันเกิดขึ้นมาความคิดมันตามไม่ทัน หนูเลยจับข้างในให้นิ่งเอาไว้แทน เพราะหนูเห็นโทษว่าถ้าปล่อยให้อารมณ์ต่าง ๆ เกิดจิตใจมันจะเศร้าหมอง ถึงแม้บางทีมันจะดีใจหรือเสียใจมันจะเศร้าหมอง หนูก็เลยไม่สนใจ หนูใช้จับอย่างเดียว จับข้างในไม่ให้เคลื่อนไหว หนูเชื่อเหตุผลทุกอย่าง แต่ถ้าใช้พูดสอนตัวเองมันไม่ทันกับอารมณ์ที่เกิดขึ้น

หลวงตา เออ เข้าใจ

โยม หนูทำแบบนี้ หนูมีความสงบเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่ทำมาค่ะ เวลานี้ก็กำหนดมากขึ้น รู้สึกจิตใจข้างในก็มั่นคงมากขึ้น แล้วก็มีความสุขมากขึ้น แต่ว่าบางครั้งที่หนูจับมัน จะรู้สึกอึดอัดแน่น เพราะว่าหนูพยายามจับข้างในตลอดค่ะ ไม่ทราบเวลาที่หนูทำถูกหรือเปล่า แล้วเวลาพิจารณาค่ะหลวงตา หนูจะใช้ดูกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นข้างในและตามแก้ ตามเหตุการณ์เหล่านั้น สอนตัวเองตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แต่ว่าไม่ได้พิจารณาเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เหมือนอย่างที่หลวงตาเคยเทศน์ว่า ถ้าพิจารณาอสุภะก็พิจารณาอสุภะอย่างเดียว ตลอด พอออกจากสมาธิก็พิจารณาอสุภะ ถ้าเกิดว่าจิตใจเริ่มอ่อนแรงก็เข้าสมาธิใหม่แล้วก็ออกมาพิจารณาเรื่องเดิม แต่หนูไม่ได้ทำอย่างนั้น คือหนูดูข้างในว่าถ้ามีอะไรเกิดหนูก็ตามแก้เรื่องนั้น ทำอย่างนั้นตลอดตั้งแต่ตื่นจนหลับ แล้วหนูไม่เคยนั่งสมาธิได้จิตรรวมค่ะ แต่หนูค่อย ๆ สงบขึ้นเป็นลำดับตามวิธีที่หนูปฏิบัติ ไม่ทราบว่าจะปฏิบัติถูกหรือเปล่า

หลวงตา ที่ทำอย่างนี้ถูกต้องแล้ว ความสงบของจิตที่เป็นพื้นฐานควรจะมีนะ ก็คิดดูซิ ตั้งแต่เราคิดอะไรทำอะไรไม่ทันเราจะต้องเข้ามาบังคับให้มันหยุดนิ่งเสียก่อนใช้ไหมละ นิ่งก็คือความหยุดเข้าใจไหม แล้วสมาธิ เวลามันนิ่งก็เรียกว่าสมาธิ จิตอยู่กับที่คือยับยั้งเอาไว้ ทอดสมอเอาไว้ ที่นี้พอทางนี้มีกำลังก็ออกตามพิจารณาทางด้านปัญญา ดังที่พิจารณาถูกต้องแล้วนะ ถูกต้องแล้ว แต่ที่พูดว่าหลวงตาพิจารณาอะไรให้พิจารณาแต่อันนั้น ๆ นั้นหมายถึงหลักใหญ่ที่ท่านดำเนิน ไม่ใช่ท่านพิจารณาแต่อสุภะ อะไรมาก็ไม่สนใจจะมีไม่มี ไม่ใช่เข้าใจไหม เวลาจะแยกรับเหตุการณ์ต่าง ๆ ก็มีเข้าใจไหม แต่เวลาปรกติส่วนใหญ่ว่าท่านจะทำอย่างนั้น ๆ เวลาอะไรเข้ามาเคลือบมาแฝงที่จะตอบรับกันยังไง ๆ มีอีกอย่างหนึ่งเข้าใจไหม มันต้องวังรับกัน ๆ ๆ เข้าใจแล้วหรือ พิจารณานี้ถูกต้องแล้ว แต่เรื่องฐานของจิตเรื่องความสงบนั้นควรจะให้มันนะ คิดดูตั้งแต่เวลาเหตุการณ์ต่าง ๆ มันทนไม่ไหวต้องมายับยั้งคือบังคับจิตไม่ให้คิดใช้ไหมละ ให้อยู่กับที่นี้ละ เรากวนาเพื่อจิตรรวมสงบให้อยู่กับที่ นี้ก็เพื่อเป็นพลังต่อเหตุการณ์ทั้งหลายนั่นเอง เข้าใจหรือ นี้ละหลักใหญ่อยู่ตรงนี้

โยม แต่หนูไม่เข้าใจอีกอย่างค่ะหลวงตา คือหนูพิจารณาธรรม หนูเชื่อแล้วในเหตุผล คือหมายความว่าพิจารณา อย่างเช่น ที่บอกว่าร่างกายก็เป็นธาตุสี่ หนูก็เชื่อ อย่างความโกรธหรืออารมณ์ต่าง ๆ เกิดขึ้นแล้วก็ดับไปหนูก็เชื่อ แต่สงสัยว่าจะจะเป็นเชื่อที่สมองหรือว่ายังไงไม่ทราบ คือหนูเชื่อแล้ว หนูก็เลยใช้จับอย่างเดียวไม่สอนแล้ว อย่างนี้ผิดไหมคะ

หลงตา ถ้าอย่างนั้นมันก็เป็นความเชื่อในความจำผสมกันไป ไม่ใช่เป็นความจริงล้วน ๆ ถ้าเป็นความจริงล้วน ๆ แล้วจะไม่ขึ้นสมองเลยจะหมุนตัวนี้ ให้เข้าใจตรงนี้นะ ถ้าลงความเชื่อของเรามันขึ้นที่ตรงนี้ ๆ มันไม่ไปสมองแล้ว เรียกว่าความเชื่อนี้เข้าสู่หลักความจริง ๆ ความเชื่อที่มันอยู่ในสมอง ๆ นี้เรียกว่า ความจำกับความจริงมันหมุนไปด้วยกัน เข้าใจหรือ เข้าใจแล้วนะ หรือยังไม่เข้าใจ เอ้า ว่ามา

โยม ยังไม่ค่อยเข้าใจ คือหนูเชื่อ หนูทำที่จิตด้วยคะ

หลงตา เอ้า ที่พูดนี้ถูกต้องแล้วละ ถูกต้องตามขั้น ๆ ไปก่อน

โยม จันหนูทำแบบนี้ต่อไปตามแบบของหนูอย่างนี้ไปเรื่อย ๆ ใช้ไหมคะ

หลงตา ถูกต้อง เอ้า ว่าไปเลย เวลาบังคับเวลาทำจิตให้สงบก็ให้สงบนะ ไม่ใช่จะมีแต่พิจารณาเรื่อยเปื่อยไปอย่างเดียว เวลาจะให้สงบก็ให้สงบซิ เข้าใจหรือ ก็อย่าไปเลยครูกินไปซิ สมาธิปริภาวิตา ปญญา มหปผลา โหติ มหานิสสา สมาธิเป็นฐานที่ตั้งที่จะให้เกิดปัญญา นั้น ฟังซิ ถ้ามีแต่ปัญญาจะให้ก้าวเดินอย่างเดียวฐานที่ตั้งไม่มี ปัญญามันก็ล้มได้เข้าใจหรือ นี่ละที่ท่านสอนไว้หลักใหญ่อยู่ตรงนี้

โยม แต่หนูบังคับกรรมหรือว่าให้สงบอย่างเดียวนาน ๆ ไม่ได้คะ

หลงตา ไม่ได้ ได้แค่นั้นก็เอา เข้าใจหรือ เราไม่ได้บอกว่า ให้สงบจนกระทั่งตายไปด้วยกัน เราไม่ได้ว่าอย่างนั้นนะ มันหาอุทริโปนี เข้าใจไหม มันได้แค่นั้นก็ได้ แต่อย่าลืมว่า ความสงบนี้เป็นฐานสำคัญที่จะให้หมุนทางปัญญาได้คล่องตัวเข้าใจไหม นี่ละหลักฐานอยู่ตรงนี้นะ คิดดูซิเราพิจารณาอะไรบางที่มันเหมือนอย่างว่า คิมเราศิปปิมัน หลุดปั๊บ ๆ มันไม่ค่อยติดปั๊บ ๆ นี่แสดงว่าปัญญาเราหลุดลุ่ยไปบ้างแล้ว เข้าสมาธิห้ามเสียก่อน พอได้กำลังอันนี้แล้วออกทีหลังนี้จับติด ๆ เข้าใจไหม นี่เรียกว่าเข้ามาสั่งสมกำลังเข้าใจ

โยม เวลาออกคิดหนูต้องปล่อยข้างในให้หมดไหมคะ คือหนูจะจับข้างใน แต่ว่าหนูทำ

หลงตา ไม่ต้องมาถามให้ปล่อยข้างในให้หมดเลย มาถามอะไรอย่างนั้น มันเป็นความรอบตัวอยู่ในตัวเองนั่นแหละเรื่องอย่างนี้ เอาละ ไร่ เรื่องจิตเป็นของเล่นเมื่อไร ไม่มีใครดูจิตนี้ พุทธศาสนาเท่านั้นดูจิต นี่ละมหาเหตุอยู่ที่จิต ไฟบรรลัยกัลป์อยู่ที่จิต ลงจมนรกกก็ออกจากจิตนะ ถึงพระนิพพานก็ออกจากจิตไม่ได้เห็นือนี้นะ ไขว่คว้านี้ไม่มี ความหมายอะไร ต้องให้หมุนมาที่จิตนี้ นี่ละศาสนาเอกคือพุทธศาสนาเอกที่เดียว ต้นเหตุแห่งความชั่วอยู่ที่ไหน ก็คือกิเลสมันอยู่ที่จิต ต้นเหตุแห่งความดีทั้งหลายจนถึงพระ

นิพพานได้แก่ธรรม ก็อยู่ที่จิต เพราะฉะนั้นจึงต้องลงที่จิตนี้ เมื่อลงที่จิตนี้แล้วมันจะรู้ทั้งสองอย่าง เพราะจิตเป็นนักรู้อยู่แล้วเข้าใจแล้วหรือ เอาละพอ วันนี้เอาแค่นั้นก่อน ไม่เอาอะไรมากมายวันนี้

เราอยากให้ลูกศิษย์ลูกหาทั้งหลายได้ดูใจกันทั่วหน้า มันหากจะมีวันหนึ่งที่จะแสดงขึ้นมา เพราะลงเข้าจุดนั้นแล้วนี่นะ ถ้าลงว่าภาวนาแล้วเข้าจุดแล้วนะ ไม่วันใดก็ต้องวันหนึ่งจะเจอกันละเข้าใจไหม ชำคี่ก็อยู่ที่นั่น มหาคุณอยู่ที่นั่น จ่อลงไปนี่คือจ่อลงไป ๒ จุดนี้ ที่อยู่ใจอันเดียวกันนั้น ไม่เจอวันหนึ่งต้องเจอวันหนึ่งแน่นอน พระพุทธเจ้าเจอตรงนี้ สาวกเจอตรงนี้ เลิศตรงนี้นะ เทวทัตเจอตรงนี้เข้าใจไหม เอาละ ให้พร

ชมการถ่ายทอดสดทุกวัน ได้ที่
www.luangta.com หรือ www.luangta.or.th